

277

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 29 sierpnia 1958 r.

w sprawie zapobiegania szerzeniu zakaźnych schorzeń jelitowych przez ich nosicieli.

Na podstawie art. 11 ust. 1 lit. b) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 27, poz. 198 i z 1949 r. Nr 25, poz. 174) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenie:

- 1) „zarazki schorzeń jelitowych” oznacza zarazki duru brzusznego, durów rzekomych, chorobotwórcze pałeczki salmonella, w szczególności typu: typhimurium, heidelberg, derby, dublin, cholerae suis, newport, bovis morbi-ficans, enteriditis, oraz zarazki czerwonej bakteryjnej,
- 2) „nosiciel” oznacza osobę, której ustrój wydała na zewnątrz zarazki schorzenia jelitowego, mimo że osoba ta nie wykazuje klinicznych objawów tego schorzenia.

§ 2. 1. Badanie na nosicielstwo ma na celu ustalenie, czy w ustroju bądź wydalinach ludzkich znajdują się zarazki schorzenia jelitowego.

2. Badania na nosicielstwo przeprowadzają zakłady społeczne służby zdrowia wskazane przez powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) lub portowego inspektora sanitarnego

właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pracy osoby podlegającej badaniu.

§ 3. 1. Nosiciele są obowiązani:

- 1) poddawać się badaniom na nosicielstwo w terminach i w sposób ustalony przez powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) lub portowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego,
- 2) przestrzegać zasad higieny osobistej według poleceń wydanych przez właściwego inspektora sanitarnego,
- 3) powiadamiać właściwego inspektora sanitarnego o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania lub zatrudnienia.

2. Obowiązki określone w ust. 1 dotyczą również osób, które:

- 1) przeszły dur brzuszny lub inną chorobę wywołaną zarazkami schorzenia jelitowego albo
- 2) stykały się z chorymi dotkniętymi schorzeniami określonymi w pkt 1 lub z bezpośrednim otoczeniem takiego chorego, z tym że nie dotyczy to pracowników zakładów

lecniczych zatrudnionych przy leczeniu i obsłudze osób chorych na zakaźne schorzenia jelitowe.

§ 4. 1. Nosiciele nie mogą wykonywać zajęć:

- 1) na stanowiskach pracy wymagających bezpośredniego stykania się z artykułami żywności przy ich wyrobie, przerobie, przechowywaniu, obrocie oraz przygotowywaniu i wydawaniu do spożycia,
- 2) na stanowiskach pracy przy udoju i rozlewaniu mleka, wyrobie i przerobie przetworów mlecznych oraz wyrobów mięsnych, a także przy ich przechowywaniu, przewozie i obrocie — w gospodarstwach rolnych będących w zarządzie jednostek państwowych, rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni,
- 3) przy urzędowym badaniu mięsa oraz nadzorze sanitarno-weterynaryjnym nad artykułami żywności,
- 4) przy obsłudze osób korzystających z zakładów służby zdrowia oraz zakładów pomocy społecznej,
- 5) w zakładach opiekuńczych, wychowawczych, w zakładach leczniczych i innych zakładach przeznaczonych dla niemowląt, dzieci i młodzieży,
- 6) na stanowiskach pracy przy bezpośredniej obsłudze osób korzystających z domów wypoczynkowych, hoteli, burs, internatów i innych zakładów przeznaczonych do zamieszkania,
- 7) na stanowiskach wymagających bezpośredniego stykania się ze środkami farmaceutycznymi podczas ich wyrobu, przerobu, fasowania, pakowania i wydawania, a także przy sprzątnięciu pomieszczeń i czyszczeniu urządzeń w zakładach przemysłu farmaceutycznego, hurtowniach farmaceutycznych i aptekach,
- 8) wymagających bezpośredniego stykania się ze zbiornikami wody, urządzeń do czyszczenia wody i punktami rozdzielczymi wody, w zakładach zaopatrujących ludność w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze oraz w zakładach przemysłowych posiadających własne ujęcia wody przeznaczonej do picia i na potrzeby gospodarcze,
- 9) przy bezpośredniej obsłudze osób korzystających z zakładów kąpielowych, a także przy sprzątnięciu pomieszczeń i dezynfekcji urządzeń takich zakładów,
- 10) na stanowiskach stewardów na statkach powietrznych i wodnych oraz przy obsłudze wagonów sypialnych, specjalnych oraz wagonów chłodni przeznaczonych do przewozu nie pakowanych artykułów żywności,
- 11) na stanowiskach wymagających bezpośredniego stykania się z lodem sztucznym w wytwórniach takiego lodu.

2. Wojewódzki inspektor sanitarny może zezwolić nosicielowi na wykonywanie zajęć określonych w ust. 1, jeżeli sposób i warunki wykonywania tych zajęć przez nosiciela nie zagrażają niebezpieczeństwem szerzenia schorzenia jelitowego.

§ 5. Nosiciele nie mogą być przyjmowani do szkół kształcących:

- 1) pielęgniarki, położne, dietetyczki,
- 2) opiekunki dziecięce, wychowawczynie przedszkoli i innych fachowych pracowników zakładów przeznaczonych dla niemowląt i dzieci w wieku przedszkolnym,
- 3) pracowników przemysłu i handlu spożywczego lub gastronomicznego oraz hotelarstwa.

§ 6. 1. Osoby zamierzające wykonywać zajęcia określone w § 4 ust. 1 bądź ubiegające się o przyjęcie do szkół określonych w § 5 obowiązane są poddawać się badaniu wstępnemu na nosicielstwo.

2. Ponadto na polecenie organu nadzoru sanitarnego osoby zatrudnione przy pracach określonych w § 4 ust. 1 i uczniowie szkół wymienionych w § 5 powinni poddać się badaniu na nosicielstwo w każdym czasie.

3. Właściwy wydział zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) na wniosek właściwego inspektora sanitarnego może zarządzić okresowe badania osób wykonujących zajęcia określone w § 4, ustalając równocześnie terminy tych badań.

~ § 7. Pracownicy zakładów służby zdrowia, zatrudnieni przy leczeniu i obsłudze chorych na zakaźne schorzenia jelitowe, podlegają co 6 miesięcy okresowemu badaniu na nosicielstwo.

§ 8. W razie gdy jest to konieczne ze względów epidemiologicznych, powiatowy (miejski, dzielnicowy) bądź portowy inspektor sanitarny może za zgodą wojewódzkiego inspektora sanitarnego zarządzić badania na nosicielstwo osób nie wymienionych w rozporządzeniu.

§ 9. Kierownik zakładu pracy, w którym są wykonywane zajęcia określone w § 4 ust. 1, lub upoważniona przez niego osoba jest obowiązana:

- 1) ustalić wykaz tych zajęć i przedstawić do zatwierdzenia właściwemu ze względu na położenie zakładu powiatowemu (miejskiemu, dzielnicowemu) lub portowemu inspektorowi sanitarnemu,
- 2) czuwać nad terminowym zgłaszaniem się do badań na nosicielstwo pracowników podlegających tym badaniom,
- 3) okazywać organom nadzoru sanitarnego dokumenty dotyczące badań na nosicielstwo pracowników zakładu.

§ 10. Powiatowi (miejscy, dzielnicowi) i portowi inspektorzy sanitarni:

- 1) prowadzą rejestr nosicieli zamieszkałych na obszarze powiatu (miasta, dzielnicy),
- 2) nadzorują przeprowadzanie badań na nosicielstwo oraz przestrzeganie środków higieny osobistej, zaleconych w myśl § 3,
- 3) powiadamiają zakład pracy o stwierdzeniu u pracownika nosicielstwa bądź o potrzebie przeprowadzenia u pracownika badania na nosicielstwo.

§ 11. Zakłady społeczne służby zdrowia wykonujące badania na nosicielstwo stwierdzają wynik badania odpowiednim zaświadczeniem bądź adnotacją w pracowniczej księżeczce zdrowia dla celów sanitarno-epidemiologicznych.

§ 12. Pracownicy podlegający badaniom na nosicielstwo mają prawo do zwolnienia z pracy na czas niezbędny do zgłoszenia się na badanie i za czas takiego zwolnienia otrzymują wynagrodzenie jak za urlop wypoczynkowy.

§ 13. 1. Pracownik, co do którego stwierdzono, że jest nosicielem, podlega niezwłocznemu odsunięciu od wykonywania zajęcia określonego w § 4 ust. 1. Pracownika takiego należy zatrudnić przy zajęciach, które według orzeczenia inspektora sanitarnego może wykonywać osoba będąca nosicielem.

2. Jeżeli zmiana zajęcia (ust. 1) połączona jest ze zmianą istotnych warunków umowy o pracę, a pracownik nie wyraża zgody na taką zmianę, a także jeżeli zatrudnienie pracownika w danym zakładzie pracy przy innych zajęciach nie jest możliwe, zakład pracy powinien zgodnie z obowiązującymi przepisami rozwiązać umowę o pracę lub stosunek służbowy.

§ 14. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do osób wykonujących zajęcia określone w § 4 ust. 1 w charakterze uczniów szkół zawodowych odbywających praktyczną naukę zawodu w zakładach pracy lub w warsztatach szkolnych, członków spółdzielni pracy, rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz do osób wykonujących te zajęcia na rachunek własny lub na rachunek członka rodziny.

§ 15. 1. Osoby obowiązane do poddawania się badaniom na nosicielstwo nie ponoszą opłat za te badania.

2. Nosicielom oraz osobom określonym w § 3 ust. 2 skierowanym na badanie na nosicielstwo przez inspektora sanitarnego przysługuje, w razie przeprowadzania badań poza miejscem ich zamieszkania bądź pracy, zwrot kosztów przejazdu według zasad dotyczących zwracania ubezpieczonym kosztów przejazdu do zakładów leczniczych.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 1950 r. w sprawie zapobiegania szerzeniu duru brzusznego i durów rzekomych przez ich nosicieli (Dz. U. Nr 33, poz. 306).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia: w z. B. Kozusznik